UUTISET

Kaikissa A-kielten tuloksissa näkyy, että kolmannella luokalla valittu kieli osataan parhaiten. ERIKOISTUTKIJA JUHANI RAUTOPURO, KANSALLISEN KOULUTUKSEN ARVIOINTIKESKUS

Juncker odottaa maatalouskomissaarilta talouskasvua ja byrokratian purkua

EU-komission puheenjohtaja Jean-Claude Juncker panee tehtäväkirjeissään talouden etusijalle. Kaikki maaseudun kannalta tärkeät komissaarit toimivat varapuheenjohtaja Jyrki Kataisen alaisuudessa.

BRYSSEL (MT)
EU-komission puheenjohtaja **Jean-Claude Juncker** patistelee tulevaa maatalouskomissaaria **Phil Hogania** edistämään kasvua ja vähentämään byrokratiaa.

Niin sanotussa tehtäväkirjeessään Juncker pyytää irlantilaiskomissaaria selvittämään vuoden kuluessa, miten EU:n uutta maatalouspolitiikkaa voitaisiin yksinkertaistaa. Erityishuomiota puheenjohtaja kiinnittää viherryttämissääntöihin.

Maatalouspolitiikan odotetaan tukevan EU:n talouskasvua, työllisyyttä ja kilpailukykyä. Hogan toimii tässä osana komission varapuheenjohtajan **Jyrki Kataisen** vetämää ”kasvutiimiä.”

Toisaalta Juncker patistelee Hogania edistämään EU:n ilmastotavoitteita ja valvomaan tarkasti maatalousbudjetin käyttöä.

Luontodirektiivi ja gm-laki auki?

Junckerin asettama kasvun tavoite näkyy siinä, että myös maltalainen ympäristö- ja kalastuskomissaari **Karmenu Vella** toimii Kataisen vetämän tiimin osana.

Ympäristökomissaarin tehtäväkirjeessä painotetaan vihreää kasvua, jossa ympäristönsuojelu ja kilpailukyky kulkevat käsi kädessä.

Kirjeessä esitetään EU:n luonto- ja lintudirektiivien avaamista ja mahdollista yhdistämistä. Esimerkiksi petoeläinten suojelu perustuu luontodirektiiviin.

Puheenjohtaja ohjeistaa Vellaa myös arvioimaan EU:n ilmanlaatupolitiikan toimivuutta. Tuottajat ovat moittineet komission esitystä ammoniakin päästörajoista kohtuuttomaksi.

Ruuan turvallisuudesta ja terveysasioista vastaava liettualaiskomissaari **Vytenis Andriukaitis** saa tehtäväksi geenimuunneltujen kasvilajikkeiden hyväksyntämenettelyn uudistamisen. Aikaa on puoli vuotta.

BOULOUGOURIS GEORGES/EU-KOMISSIO

EU-komission puheenjohtaja Jean-Claude Juncker patistelee edistämään unionin ilmastotavoitteita.

Käytännössä kyse on lainsäädännöstä, jossa jäsenmaat saisivat itse päättää gm-kasvien viljelystä. Perusteet saisivat olla poliittisia eivätkä vain tieteellisiä, kuten nyt.

Myös Andriukaitis toimii Kataisen alaisuudessa. Juncker peräänkuuluttaa terveyskomissaarilta nopeaa kykyä reagoida ruuan turvallisuuteen ja tartuntatauteihin liittyviin kriiseihin.

Ympäristöjärjestöt huolestuivat

Ympäristöjärjestöt, kuten Birdlife, WWF ja Maan ystävät ovat arvostelleet Junckerin komissaarinimityksiä ja poliittisia painotuksia.

Järjestöjen mielestä kestävä kehitys voi jäädä jalkoihin, jos sääntelyä puretaan elinkeinoelämän ehdoilla.

Myös osa europarlamentaarikoista on kritisoinut sitä, että ilmasto- ja energiakomissaarien virat yhdistetään. Tehtävään esitettyä espanjalaista **Miguel Arias Cañetea** on moitittu likeisistä suhteista öljy-yhtiöihin.

Kaikki komissaarinimitykset tarvitsevat vielä Euroopan parlamentin hyväksynnän. Meppien on määrä äänestää uuden komission luottamuksesta täysistunnossa lokakuun lopulla.

NIKLAS HOLMBERG

PÄIVÄN KYSYMYS

Vieläkö pitkää ruotsia opiskellaan?

Ruotsin kielen kolmannella luokalla valinneiden koululaisten oppimistulokset ovat hyviä tai erinomaisia, selviää Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen tutkimuksesta.

Vieläkö Ruotsi valitaan A-kieleksi eli pitkäksi ruotsiksi, arviointikeskuksen erikoistutkija Juhani Rautopuro?

A-ruotsilla menee hirmu hyvin. Sen valinneiden määrä on hieman kasvanut viime vuosina. Kyselyyn tutkimusta varten osallistui 1 700 oppilasta, se on vähän vajaa puolet kaikista lukijoista.

Valinnan tehneissä näkyy vanhempien koulutustausta. Vanhemmista toinen tai molemmat ovat useammin ylioppilaita.

Itä- ja Pohjois-Suomessa A-ruotsin lukijoita on aika vähän.

Oppimistulokset ovat hyviä ja A-ruotsin valinneet koululaiset luottivat kielen osaamiseen englanninkielen lukijoiden jälkeen eniten. Mistä hyvät tulokset johtuvat?

Ruotsin valinneet pitävät oppiaineesta, ja se koetaan hyödyllisenä kielenä. Tuloksissa ei ole kyse pakkoruotsista, sillä A-ruotsin valinneet ovat hieman valikoitunut joukko.

Kaikissa A-kielten tuloksissa näkyy, että kolmannella luokalla valittu kieli osataan parhaiten.

AIMO VAINIO

VM:n talousennuste povaa maltillista kasvua ensi vuodeksi

Suomen talous ei kasva tänä vuonna, mutta ensi vuonna nousu olisi 1,2 prosenttia. Näin ennustaa valtiovarainministeriö (VM) maanantaina julkaisemassaan ennusteessa.

Nordean tutkimusjohtajan **Aki Kangasharjun** mukaan VM:n ennuste on hyvin optimistinen.

”Tässä lähdetään siitä uskosta, että maailmanmarkkinat lähtevät vetämään ja talouskasvu alkaa kotimaassa.”

”Työttömyys on kuitenkin pahenemassa ja palkkakehitys hidastumassa. On vaikeaa nähdä, mistä kotimaan kasvu tulisi.”

Nordea itse ennustaa talouden kasvavan ensi vuonna 0,3 prosenttia, eli melkein prosenttiyksikön vähemmän kuin VM.

”Optimismille ei ehkä ole katetta”

Kangasharjun mukaan on olemassa vaara, ettei VM:n talousennusteen optimismille ole katetta.

”Ei ole näkyvissä käännettä parempaan vientimarkkinoilla, kotimaisessa kulutuksessa eikä liioin kotimaisissa investoinneissa”, Kangasharju sanoo.

”Ihmettelen, miten yksityinen kulutus voisi piristyä, kun ostovoima ei kasva.”

VM:n talousennusteessa yksityisen kulutuksen arvioidaan kasvavan 0,3 prosenttia.

VM: Työllisyyden odotetaan kohentuvan

VM:n ennusteen mukaan työmarkkinoiden tilanne pysyy edelleen heikkona vuonna 2015.

Työttömyyden odotetaan alenevan 8,5 prosenttiin edellisvuoden 8,6:sta, ja työllisyyden lisääntyvän vajaalla puolella prosentilla.

Työmarkkinoiden yhteensopivuusongelmat ovat edelleen merkittäviä, ja rakenteellista työttömyyttä on paljon. Inflaation ennustetaan pysyvän 1,5 prosentin tuntumassa.

Vuoden 2016 talouskasvuksi ennustetaan 1,4 prosenttia.

Julkinen talous on pysynyt alijäämäisenä pitkään jatkuneen heikon suhdannetilanteen vuoksi, mutta sopeutustoimet ovat osaltaan hillinneet alijäämän kasvua.

Julkisyhteisöjen rahoitusasemaa rasittavat lisäksi väestön ikääntymisestä aiheutuvat menot.

Valtiontalous on syvästi alijäämäinen.

Ennustekaudella alijäämä kuitenkin pienenee sopeutustoimien ja viriävän talouskasvun myötä, ministeriössä arvioidaan.

JUKKA KOIVULA

» Ei ole näkyvissä käännettä vientimarkkinoilla, kotimaisessa kulutuksessa eikä liioin kotimaisissa investoinneissa.«

AKI KANGASHARJU

Venäjän talouskasvun ennustetaan pysähtyvän

Venäjän talouskasvu pysähtyy kuluvan vuoden aikana, Suomen Pankki ennustaa Euro ja talous -katsauksessaan tiistaina.

Valtiovarainministeriön (VM) arvio Venäjän talouskehityksestä on vielä Suomen Pankin ennustusta pessimistisempi.

VM ennakoi Venäjän bruttokansantuotteen pienenevän prosenttiyksikön tänä vuonna.

Talous sakkaa Euroopassa

Suomen Pankin kansainvälisen talouden ennusteessa arvioidaan, että maailmantalouden kasvu jää kuluvana vuonna aiemmin ennustettua hitaammaksi.

Talouskasvun odotetaan kuitenkin vauhdittuvan vuosina 2015 ja 2016. Näiden vuosien maailmantalouden kasvuennuste onkin pidetty ennallaan.

Yhdysvalloissa talous kasvaa ennusteen mukaan lähivuosina noin kolmen prosentin vuosivauhtia.

Kiinassa kasvun ennustetaan säilyvän ripeänä, joskin aiempaa hitaampana.

Sen sijaan EU-alueen kuluvan vuoden kasvulukuja on jouduttu pienentämään. Myös Venäjää koskevaa ennustetta on tarkistettu alaspäin.

Finanssikriisin jälkeisen kuuden vuoden aikana maailmantalouden kasvu on pitkälti ollut nousevien talouksien varassa, kun kehittyneiden talouksien elpyminen on ollut hidasta.

JUKKA KOIVULA

Maatalouden uudet tukilait eduskuntaan

Runsas vuosi sitten sovittu EU:n maatalousuudistus otti taas askeleen, kun hallitus antoi maanantaina sitä koskevat lakiehdotukset eduskunnalle. Uudistus tulee voimaan ensi vuonna. Muutokset näkyvät ensi kevään tukihaussa.

Nykyinen tilatuki korvautuu ensi vuonna perustuella. Tukioikeuksia ei tarvitse hakea uudelleen.

Tuotantosidonnaista tukea voidaan myöntää lypsylehmille, naudoille, uuhille ja kutuille, teurastetuille karitsoille, kileille ja hiehoille sekä peltokasvipalkkiona tärkkelysperunalle, öljy- ja valkuaiskasveille, avomaanvihanneksille, sokerijuurikkaalle ja rukiille.

Uutta on viherryttämistuki ja jäsenmaille pakollinen nuoren viljelijän tuki.

Viherryttämistukea voidaan myöntää samalle alalle kuin perustukea. Ehtona on riittävä ekologinen ala, joka voi olla kesantoa, typensitojakasvien ja lyhytkiertoisen energiapuun viljelyä ja täydentävien ehtojen mukaisia maisemapiirteitä. Sen voi alueellisesti korvata riittävä metsän osuus.

Tukijärjestelmien yhdenmukaistamiseksi hallitus ehdottaa, että myös kansallisten tukien edellytyksenä on, että tuen hakijan hallinnassa oleva viljelykseen soveltuva peltoala on vähintään viisi hehtaaria tai puutarhakasvien viljelyssä vähintään yksi hehtaari.

MT

UUTISTAUSTA

Saksalainen protesti

Saksassa on elo–syyskuussa käyty kolmet osavaltiovaalit. Niiden jälkeen on poliittista keskustelua hallinnut yksi teema ylitse muiden. Vasta puolentoista vuoden ikäinen puolue Vaihtoehto Saksalle (Alternative für Deutschland, AfD) löi itsensä ensikertalaisena läpi osavaltioparlamentteihin peräti 10–12 prosentin äänisaaliilla. Toukokuun EU-vaaleissa AfD valtasi jo seitsemän parlamenttipaikkaa.

Saksin, Thüringenin ja Brandenburgin maapäivävaalit osoittivat samalla, että Saksan puoluekartalta on katoamassa yksi liittotasavallan poliittisen elämän pisimmistä perinteistä. Vapaiden demokraattien liberaalipuolue FDP on jäänyt pysyvältä näyttävällä tavalla viiden prosentin äänikynnyksen taakse.

Merkelistä oikealle

Hampurilaisen makroekonomistin **Bernd Lucken** johtaman AfD:n menestys kuvastaa äänestäjien protestimielialaa. Euro- ja ulkomaalaiskriittinen puolue puhuttelee tavallista kansaa vaatimalla turvallisuutta ja lisää poliiseja itärajalle.

Saksalaisten protestitunnelmista kumpuaa myös osavaltioiden historiallisen alhaiseksi romahtanut äänestysprosentti. Esimerkiksi Saksin ja Brandenburgin vaaleissa enää vain alle puolet äänioikeutetuista vaivautui uurnille.

Saksalaisessa politiikassa ei toistaiseksi ole ollut kristillisdemokraattisesta valtapuoluesta CDU:sta oikealle sijoittuvaa tolkullista konservatiivivaihtoehtoa. CDU:n puheenjohtaja ja liittokansleri **Angela Merkel** on kammennut omaa oikeistopuoluettaan laajemman kannattajakunnan toivossa kohti poliittista keskustaa ja demariäänestäjiä. Varsinkin entisen DDR:n eteläosissa tuli CDU:sta Saksojen yhdistymisen jälkeen se varsinainen työväestön puolue.

Pysähtyneimmät arvokonservatiivit tukeutuvat vasemmistopuolue Linken nostalgisiin lupauksiin. Saksan politiikan oikealle laidalle on jäänyt markkinaliberaali kansalliskonservatiivinen tyhjiö. Siihen asettui AfD.

Murrosiän kriisi

AfD ei kuitenkaan ole suoralla vaihtokaupalla korvannut poliittiselta kartalta katoavaa FDP:tä.

Uusi puolue imuroi ääniä kaikista vakiintuneista puolueista. Eniten kuitenkin CDU:sta.

Toistaiseksi Merkelin reaktio AfD:n suuntaan on ollut täysi kielto: uusi oikeisto ei kelpaa CDU:lle koalitiopartneriksi edes osavaltiohallituksiin.

Merkelin asenne on ymmärrettävissä, koska AfD:n poliittinen uskottavuus on edelleen puberteetti-ikäisen ideologisella tasolla. Akateemisesta johdostaan huolimatta puolueen ohjelma ei sano mitään järkevää valtiontaloudesta, ulkopolitiikasta tai sosiaalikysymyksistä. AfD:n puoluerakenne on alkutekijöissään ja kannattajakunta hajanainen.

Kadonneita: FDP

Saksan FDP toimii Euroopan parlamentissa Suomen Keskustan kanssa samassa liberaalidemokraattisessa ryhmässä. FDP:n kannatus jäi jo vuoden 2013 liittopäivävaaleissa alle viiden prosentin äänikynnyksen ja puolue putosi liittopäiviltä pois. Uusimmissa maapäivävaaleissa FDP:n alamäki jatkui.

Ensimmäistä kertaa Saksan liittotasavallan historiassa FDP ei ole mukana sen enempää liittopäivillä kuin yhdessäkään osavaltiohallituksessa.

JORMA MATTILA on Berliinissä työskentelevä ulkomaankirjeenvaihtaja.
mattila.press@gmail.com

Rohkeimmat kehittäjät ja riskinottajat eivät useinkaan paistattele julkisuudessa. Silti näillä nuorilla yrittäjillä on enemmän pelissä kuin monella vuorineuvoksella. Onneksi heillä on osaava, paikallinen kumppani, joka hallitsee sukupolvenvaihdoksien kiemurat: rahoittamisen, vakuutukset ja niiden päivittämisen, verotuksen, eläkkeet sekä tuet kuin isäntä tai emäntä oman ammattinsa. Ehkäpä juuri tästä syystä OP-Pohjola on kaksi kertaa suurempi maatalouden rahoittaja kuin muut pankit yhteensä. Lue lisää **op.fi/maatalous**

Yhdessä hyvä tulee.

OP